

Министерство на земеделието, храните и горите

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 20/2017)

София, 17 май 2017 г.

Съдържание

1.	Проведени основни селскостопански мероприятия към 11.05.2017 г.	3
1.1	Проведени мероприятия при есенници	3
1.2	Засети площи с пролетници	3
1.3	Разсадени площи с тютюн.....	5
2.	Външна търговия с основни земеделски култури	5
2.1	Зърнени и маслодайни култури	5
2.2	Плодове и зеленчуци.....	7
3.	Цени	8
3.1	Зърнени и маслодайни култури	8
3.2	Плодове и зеленчуци.....	9
4.	Приложение – справки за проведени мероприятия на основни зърнени и маслодайни култури по области	11

Забележка: *Материалът включва оперативни данни, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара, в т. ч.: оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“ и текуща информация относно товарите с основни зърнени и маслодайни култури, преминали границите на страната чрез основните пристанища.*

1. Проведени основни селскостопански мероприятия към 11.05.2017 г.

1.1 Проведени мероприятия при есенници

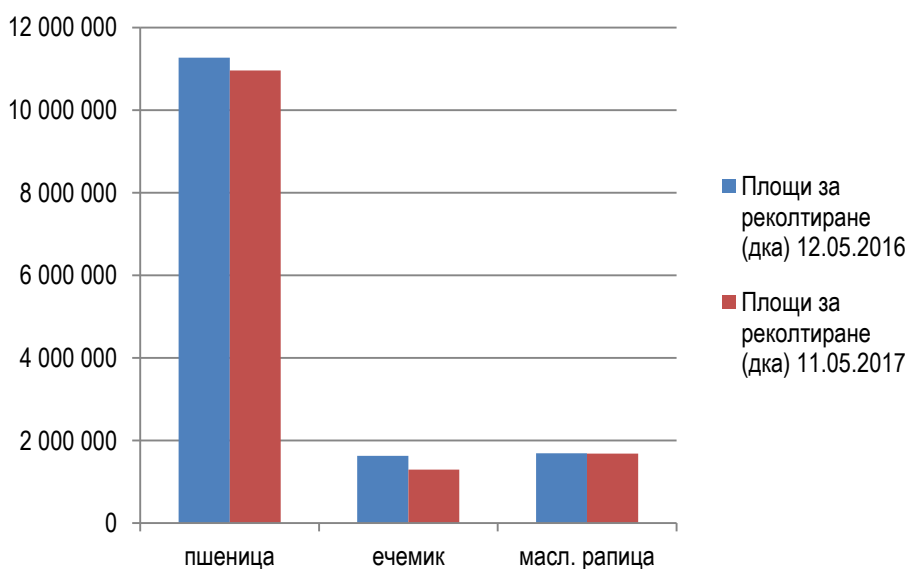
По оперативни данни, към 11.05.2017 г. площите за реколтиране с ечемик са с 20,5% по-малко в сравнение с отчетените по същото време на 2016 г. При площите с пшеница и маслодайна рапица също се наблюдава намаление спрямо миналата година, но по-слабо – съответно с 2,7% и 0,3%.

Проведени мероприятия при есенници към 11.05.2017 г., сравнено със същия период на 2016 г.

	12.05.2016			11.05.2017			Изменение на годишна база, %
	Площи за реколтиране (дка)	Площи, подхранени с азотни мин. торове (дка)	Площи, третирани с хербициди (дка)	Площи за реколтиране (дка)	Площи, подхранени с азотни мин. торове (дка)	Площи, третирани с хербициди (дка)	Площи за реколтиране (дка)
пшеница	11 268 231	10 966 386	9 590 144	10 964 009	10 724 898	9 314 264	-2,7%
ечемик	1 631 368	1 598 298	1 441 636	1 296 662	1 246 870	1 087 074	-20,5%
масл. рапица	1 693 446	1 636 455	1 256 426	1 687 617	1 599 462	1 247 020	-0,3%
ръж	68 887	50 472	19 591	62 341	45 874	19 594	-9,5%
тритикале	139 881	120 189	78 174	153 625	138 052	72 844	9,8%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ
Забележка: Площи за реколтиране = Засети площи – Пропаднали площи

Площи за реколтиране при основни есенни култури към 11.05.2017 г., сравнено със същия период на 2016 г.

1.2 Засети площи с пролетници

Според оперативните данни, към 11.05.2017 г., засетите площи с царевича за зърно, маслодаен слънчоглед и пролетен ечемик са с между 0,7% и 10,4% над нивата отпреди една година.

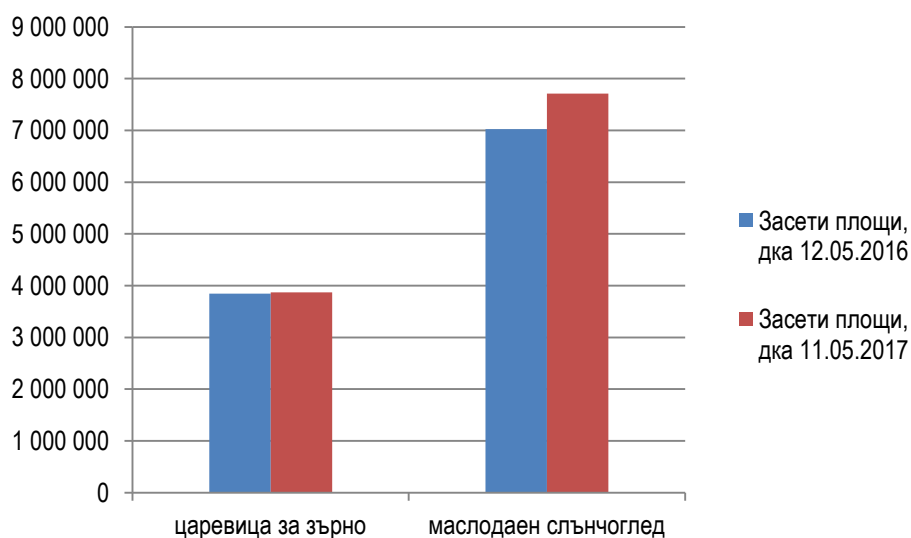
Засети площи с пролетници към 11.05.2017 г., сравнено със същия период на 2016 г.

	12.05.2016	11.05.2017	Изменение на годишна база, %
маслодаен слънчоглед	7 025 331	7 711 240	9,8%
царевица за зърно	3 843 780	3 869 618	0,7%
пролетен ечемик	27 626	30 507	10,4%
овес	74 192	97 380	31,3%
фуражен грах	95 527	265 149	177,6%
царевица силажна	107 078	123 697	15,5%
шарен слънчоглед	54 031	45 318	-16,1%
соя	121 472	83 029	-31,6%
фасул	27 161	25 650	-5,6%
леща	18 023	34 735	92,7%
ориз	27 515	33 600	22,1%
картофи	79 654	71 421	-10,3%
домати	9 036	7 801	-13,7%
пипер	3 870	1 616	-58,2%
градински грах	18 682	24 002	28,5%
сорго	14 681	13 467	-8,3%
памук	14 080	11 910	-15,4%
лен	825	759	-8,0%
дини	16 808	7 545	-55,1%
пъпеши	5 868	2 180	-62,8%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ

* Няма данни

Засети площи с маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 11.05.2017 г., сравнено със същия период на 2016 г.

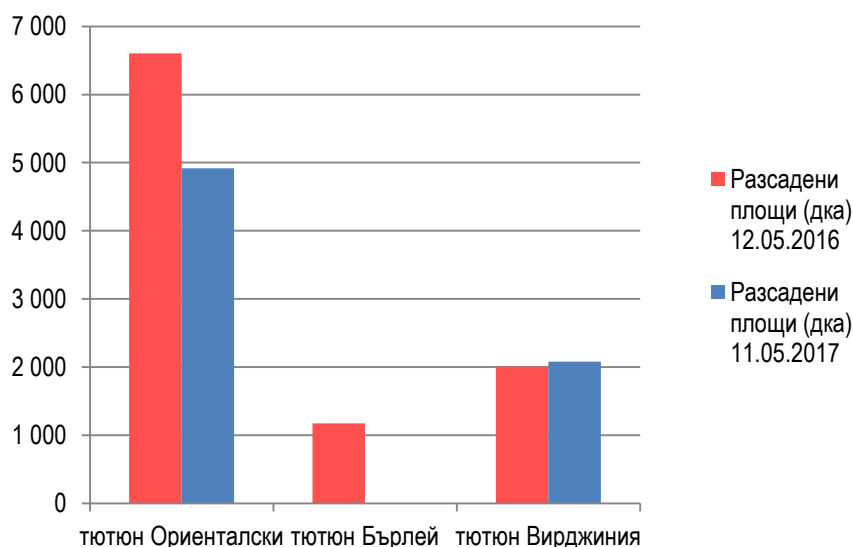

Към този момент площите с картофи, домати, дини, пипер и пъпешите са с между 10,3% и 62,8% по-малко на годишна база, като най-значителен спад се наблюдава при пъпешите. Същевременно, при площите с градински грах е налице ръст от 28,5%.

1.3 Разсадени площи с тютюн

Към 11.05.2017 г. са разсадени 2 080 дка с тютюн тип „Вирджиния“ и 4 919 дка с тютюн тип „Ориенталски“ - съответно с 3,5% повече и с 25,5% по-малко спрямо аналогичния период на 2016 г.

**Разсадени площи с тютюн към 11.05.2017 г.,
сравнено със същият период на 2016 г.**

2. Външна търговия с основни земеделски култури

2.1 Зърнени и маслодайни култури

Основни зърнени и маслодайни култури - пшеница, ечемик и рапица (пазарна година, стартираща през м. юли)

Износ на пшеница, ечемик и рапица от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	04.07.2015 – 14.05.2016	04.07.2016 – 14.05.2017	Изменение
пшеница	1 574 067	1 571 612	-0,2%
ечемик	17 379	17 379	-88,3%
рапица	70 207	216 457	208,3%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

През последната седмица износът на пшеница, ечемик и рапица през Пристанище Варна¹ остава в застой. По оперативни данни, общото количество пшеница, преминало през пристанището от началото на пазарната 2016/17 година до момента възлиза на 1 571,6 хил. тона, с 0,2% по-малко спрямо същия период на предходната година. При експорта на

¹ През последните няколко години Пристанище Варна формира около 50% от общия експорт на пшеница и царевича и около 30% от този на ечемик, слънчоглед и рапица.

ечемик през порта е налице по-значителен спад на годишна база – с 88,3%, докато този на рапица бележи ръст от над три пъти, до 216,5 хил. тона.

От началото на настоящата пазарна година до момента през „Пристанище Бургас“ ЕАД, опериращо на терминал Бургас – Изток 1, са изнесени 32,8 хил. тона пшеница и 6,5 хил. тона ечемик, а експорт на рапица все още не е реализиран.

По предварителни данни на НСИ (обхващащи цялата търговия със зърнени култури - по морски, речен и сухоземен път), през периода юли 2016 г. – февруари 2017 г. износът на пшеница от страната нараства с 34,7% на годишна база, до 3 756,7 хил. тона, а този на рапица - с 81,1%, до 489,7 хил. тона. Същевременно, експортираното количество ечемик се свива с 32,8%, възлизайки на 275 хил. тона.

Основни зърнени и маслодайни култури - царевица и слънчоглед (пазарна година, стартираща през м. септември)

През изминалата седмица през Пристанище Варна не са преминавали товари с царевица и слънчоглед за износ. Общо за периода 01.09.2016 г. – 14.05.2017 г., износът на царевица и слънчоглед през порта е съответно с 62,3% и 26,9% под миналогодишния.

Износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	01.09.2015 – 14.05.2016	01.09.2016 – 14.05.2017	Изменение
царевица	507 789	191 336	-62,3%
слънчоглед	175 846	128 618	-26,9%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

От началото на 2016/17 пазарна година не е отчетен износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Бургас“ ЕАД.

По предварителни данни на НСИ, през периода септември 2016 г. – февруари 2017 г. извън страната са реализирани 770,6 хил. тона царевица и 378,1 хил. тона слънчоглед, съответно с 1,5% повече и с 1,7% по-малко на годишна база.

Вносът на зърнени и маслодайни култури традиционно е ограничен, като от 01.07.2016 г. до 14.05.2017 г. не е осъществяван такъв през наблюдаваните пристанищни терминали във Варна и Бургас.

Предварителните данни на НСИ сочат, че за периода от началото на настоящата 2016/17 пазарна година (м. юли 2016 г. за пшеница, ечемик и рапица и м. септември 2016 г. за царевица и слънчоглед) до м. февруари 2017 г. са внесени 19,5 хил. тона пшеница, 14,4 хил. тона ечемик, 32,2 хил. тона рапица, 34,5 хил. тона царевица и 138,4 хил. тона слънчоглед. Сравнявайки с аналогичния период на предходната маркетингова година, и при петте основни зърнени и маслодайни култури се регистрира увеличение, вариращо от 2,2% при пшеницата до близо пет пъти при рапицата.

2.2 Плодове и зеленчуци

По предварителни данни на НСИ, през първите два месеца на 2017 г. вносът на пресни зеленчуци се увеличава с 6,1% спрямо същия период на предходната година, до 42,8 хил. тона, а този на пресни плодове – с 0,5%, до 46,7 хил. тона.

Увеличението на общия внос на пресни зеленчуци се дължи основно на отчетения ръст на доставките на домати – с 1,5 хил. тона или 17,1% и картофи – с 1,9 хил. тона или 26,7%. Съществено повишение в рамките на разглеждания период се регистрира също така при импорта на марули, лук, чесън, гъби, патладжани и спанак - с между 12,3% (марули) и 96,4% (спанак). Същевременно, вносът на краставици и зеле намалява, съответно със 17,3% и 38,3%.

Внос и износ на пресни плодове и зеленчуци през периода януари – февруари 2017 г., сравнено със същия период на 2016 г., тона

Поток	Продукти	януари - февруари 2016 г.	януари - февруари 2017 г.	Изменение
Внос	пресни зеленчуци	40 364	42 824	6,1%
	пресни плодове	46 491	46 703	0,5%
Износ	пресни зеленчуци	2 579	4 697	82,1%
	пресни плодове	7 125	6 194	-13,1%

Източник: данни на НСИ (предварителни данни за 2016 г.), обработени от МЗХГ

Бележка: „пресни зеленчуци“ включва търговията по тарифни кодове от 07010000 до 07099990, а „пресни плодове“ – търговията по тарифни кодове от 08010000 до 08109075.

При пресните плодове водещ остава вносът на видове, които не се произвеждат в страната, като цитрусови плодове и банани. От произвежданите в страната пресни плодове, увеличение на годишна база се отчита при вноса на круши (с 5,3%), ябълки (с 19%), пъпеши (с 24,7%), черупкови плодове (над два пъти) и дюли (близо три пъти). От друга страна, в рамките на периода са внесени с между 26% и 78,9% по-малко дини, сливи, грозде, ягоди и праскови.

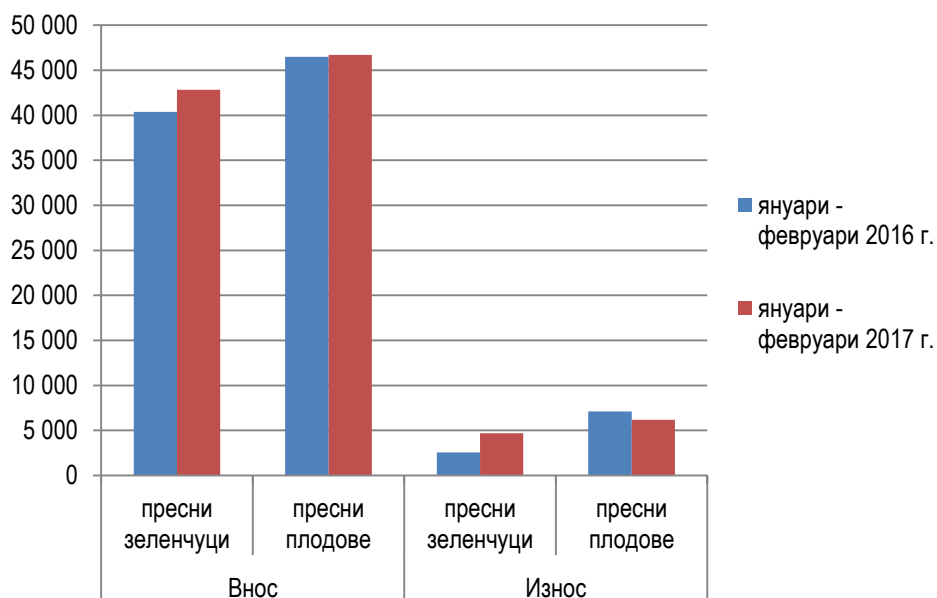
През периода януари - февруари 2017 г. от страната са изнесени 4,7 хил. тона пресни зеленчуци (нарастване с 82,1% спрямо същия период на 2016 г.) и 6,2 хил. тона пресни плодове (с 13,1% по-малко от миналогодишния износ).

Сред основните зеленчуци, значителен ръст на годишна база се наблюдава при износа на пиперки, тикви, домати, картофи, зеле и патладжани – от два пъти при пипера до над пет пъти при патладжана. Износът на краставици бележи, макар и по-умерен, ръст - 26,3%. Същевременно, експортът на моркови, лук, чесън и гъби намалява с между 31,7% и 94,3%, като най-значителен спад е налице при гъбите.

Намалението на общия износ на пресни плодове се дължи основно на регистрирания спад на експортираните количества цитрусови плодове и банани, представляващи реекспорт. В сравнение с първите два месеца на 2016 г., износът на черупкови плодове,

дюли, ябълки, грозде и ягоди намалява от 2,3% до 59,4% (ягоди). От друга страна, износът на боровинки и кайсии нараства няколкократно на годишна база (съответно до 14 тона и 31,5 тона), а този на сливи – с 19,6%.

Внос и износ на пресни плодове и зеленчуци, тона

3. Цени

3.1 Зърнени и маслодайни култури

Към 10.05.2017 г средните изкупни цени на пшеница (хлебна и фуражна), ечемик, слънчоглед и царевица се задържат на нивата от предходната седмица, докато тази на царевичката се понижава незначително (с 0,3%).

Средно за страната, изкупните цени на пшеница (хлебна и фуражна) и царевица бележат ръст в рамките на 7,8% - 10,9% спрямо същия период на миналата година. При изкупната цена на слънчогледа също е налице увеличение на годишна база, но по-слабо – с 1,1%.

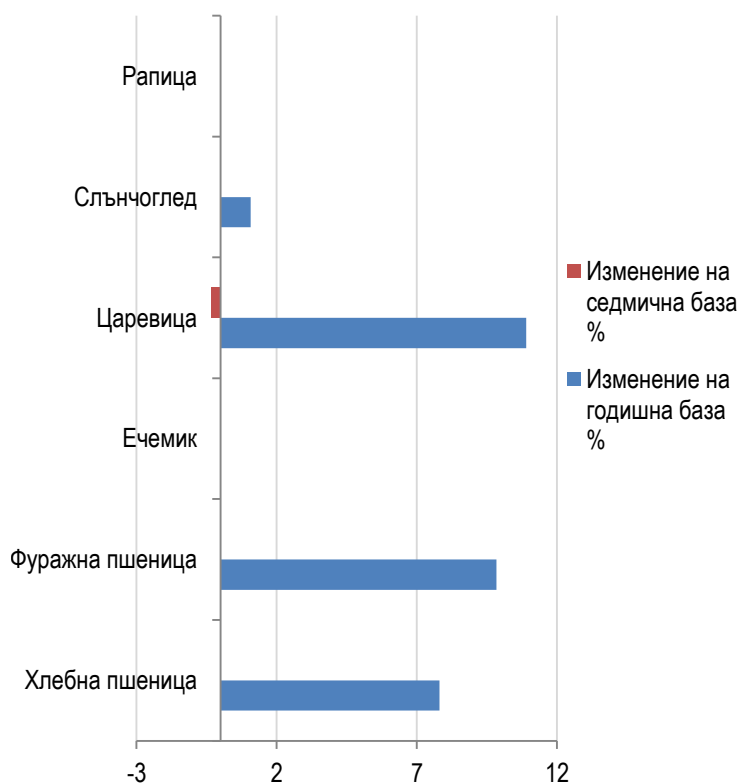
Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 10.05.2017 г., сравнено с предходната седмица и със същия период на 2016 г., лв./тон без ДДС

	11.05.2016	03.05.2017	10.05.2017	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
Хлебна пшеница	269	290	290	7,8	0,0
Фуражна пшеница	254	279	279	9,8	0,0
Ечемик	*	269	269	-	0,0
Царевица	266	296	295	10,9	-0,3
Слънчоглед	653	660	660	1,1	0,0
Рапица	*	640	640	-	0,0

Източник: данни на САПИ ЕООД (средноседмични цени), обработени от МЗХГ
* Няма данни

**Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към
10.05.2017 г.**

3.2 Плодове и зеленчуци

Към 12.05.2017 г. средните цени на едро на оранжерийни домати (български и внос) и пресни картофи се понижават с между 7,6% и 12,9% на седмична база, докато ябълките и картофите поскъпват, съответно с 4,6% и 8%.

Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 12.05.2017 г., сравнено с предходната седмица и със същия период на 2016 г., лв./кг

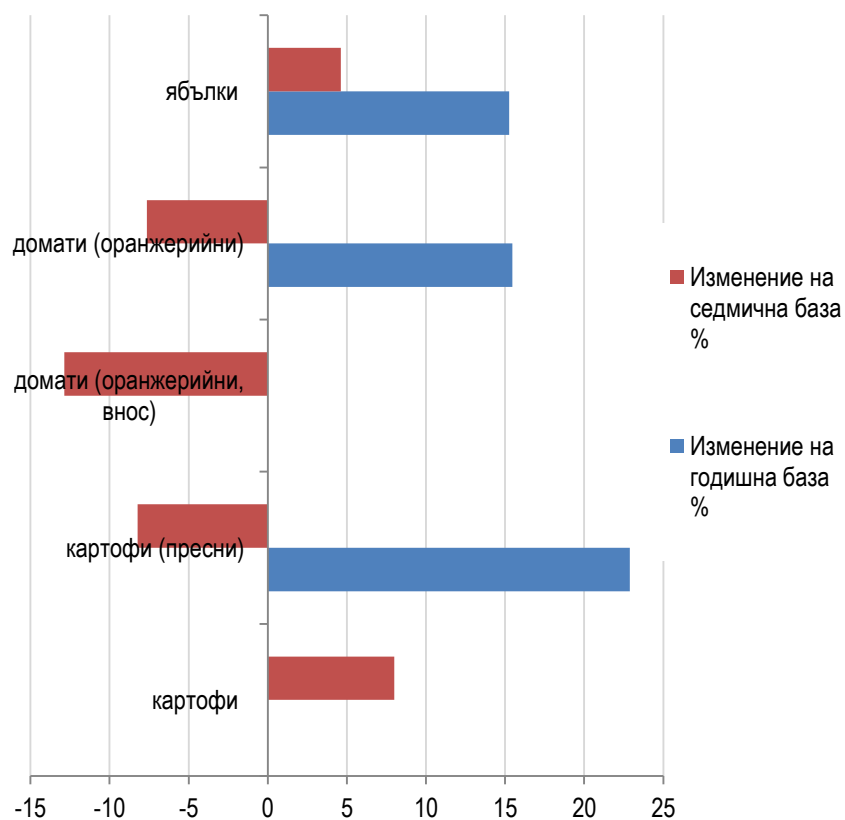
	13.05.2016	05.05.2017	12.05.2017	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	*	0,75	0,81	-	8,0
картофи (пресни)	1,18	1,58	1,45	22,9	-8,2
домати (оранжерийни, внос)	*	2,10	1,83	-	-12,9
домати (оранжерийни)	2,20	2,75	2,54	15,5	-7,6
пипер (зелен)	*	*	*	-	-
дини	*	*	*	-	-
пъпеши	*	*	*	-	-
череша	*	*	*	-	-
ябълки	1,18	1,30	1,36	15,3	4,6
праскови	*	*	*	-	-
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде (внос)	*	*	*	-	-

Източник: данни на ДКСБТ, обработени от МЗХГ

* Няма данни

Цените на ябълките, българските оранжерийни домати и пресните картофи, предлагани на тържищата в страната, се движат с между 15,3% и 22,9% над нивата, отчетени по същото време на миналата година.

**Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци
към 12.05.2017 г.**

**4. Приложение – справки за проведени мероприятия на основни зърнени и
маслодайни култури по области**

Проведени мероприятия при есенници

култура: ПШЕНИЦА

Област	Засети площи	Пропадна- ли площи	Площи подхране- ни с азотни мин. торове	Площи третиранни с херби- циди
<i>/дка/</i>	<i>/дка/</i>	<i>/дка/</i>	<i>/дка/</i>	<i>/дка/</i>
1	2	3	4	5
Благоевград	25010		25010	19120
Бургас	662007		653017	620121
Варна	591496.9	0	591071.9	589871.9
Велико Търново	664668		661771	571382
Видин	338590	268	320250	245500
Враца	498705		487347	374027
Габрово	44230		44230	43130
Добрич	1212891		1212891	1104891
Кърджали	3600		2700	
Кюстендил	65170	0	50510	20080
Ловеч	183965		160965	160469
Монтана	380414		380124	380414
Пазарджик	143380	0	143380	122050
Перник	148328		144838	97160
Плевен	812898	0	812198	808928
Пловдив	529605	0	493343	316223
Разград	489105		489105	489105
Русе	554726		554726	261790
Силистра	480870		480870	480870
Сливен	379900		357200	302200
Смолян	1000			
София-град	66561		36828	4600
София	171592	0	147440	105371
Стара Загора	577791		560091	449329
Търговище	363113	0	363113	363113
Хасково	424634	0	418234	261984
Шумен	474595	405	474595	474595
Ямбол	676487	650.1	659050	647940
ОБЩО	10965331.9	1323.1	10724897.9	9314263.9

култура: ЕЧЕМИК

Област	Засети площи <i>/дка/</i>	Пропадна- ли площи <i>/дка/</i>	Площи подхране- ни с азотни мин. торове <i>/дка/</i>	Площи третирани с херби- циди <i>/дка/</i>
1	2	3	4	5
Благоевград	1300		1300	1200
Бургас	143686		142699	137719
Варна	72779.2		72779.2	70699.2
Велико Търново	66630		66160	64898
Видин	35099	0	29020	22600
Враца	20991		20415	7705
Габрово	6650		6650	6650
Добрич	28771		28771	28221
Кърджали	720		620	
Кюстендил	8930		6230	2870
Ловеч	22950		18520	17393
Монтана	31090		31090	31090
Пазарджик	19410		19410	6100
Перник	5395		5210	4010
Плевен	144926		143896	140586
Пловдив	37774	0	34064	26094
Разград	62727		62727	62727
Русе	55122	0	55072	23781
Силистра	43952	0	43952	43952
Сливен	88900		85000	74400
Смолян	100			
София-град	14704		6109	300
София	10512		6212	1250
Стара Загора	88726	0	88726	72841
Търговище	41753	0	41753	41753
Хасково	53456	850	45406	20316
Шумен	88864		88564	84204
Ямбол	101595	0	96515	93715
ОБЩО	1297512.2	850	1246870.2	1087074.2

култура: ЗИМНА МАСЛОДАЙНА РАПИЦА

Област	Засети площи <i>/дка/</i>	Пропадна- ли площи <i>/дка/</i>	Площи подхране- ни с азотни мин. торове <i>/дка/</i>	Площи третиран с херби- циди <i>/дка/</i>
1	2	3	4	5
Благоевград	2980	1042.7	1680	
Бургас	240916	500	230416	214506
Варна	72077.92	5674.7	66973.22	16870.22
Велико Търново	93782		93782	41166
Видин	27257	1988	25269	18942
Враца	61975		60825	21609
Габрово	6700		6700	6000
Добрич	170090	7593	158190	158190
Кърджали				
Кюстендил	15910	3550	5620	9510
Ловеч	41143		31420	3420
Монтана	48732	1500	47222	46972
Пазарджик	7490		7490	
Перник	19700	9944.6	4280	6427
Плевен	174423		168523	149523
Пловдив	43780	21229.6	22209.1	16420.7
Разград	116621	4329.6	112291.4	112291.4
Русе	94482	420	94191	16902
Силистра	92625	0	92625	92625
Сливен	57200	6472	50400	36200
Смолян				
София-град	14395		10675	
София	11828	1500	4600	1200
Стара Загора	97728	44467.7	37062.8	35093
Търговище	53676		53676	53676
Хасково	45070	22367.9	26555	16420
Шумен	73490	18821.4	58486.4	58486.4
Ямбол	169398	14451	128300	114570
ОБЩО	1853468.92	165852.2	1599461.92	1247019.72

Засети площи с пролетници и проведени мероприятия

култура: Маслодаен слънчоглед

Област	Пред-сеитбена подготовка /дка/	Засети площи /дка/	Наторени площи /дка/			Площи третиранни с хербициди /дка/
			N	P	K	
1	2	3	4	5	6	7
Благоевград	1600	1600				
Бургас	341636	332336	98466	19000	19000	76350
Варна	427918	425728	320182	193542		217150
Велико Търново	524013	524013	508108	292263	292263	397463
Видин	298805	298805	269605	148520	148520	290455
Враца	449392	446602	287392	173283	173283	208000
Габрово	94700	85740	0	0	0	0
Добрич	823388	823388	396648	65000	65000	672288
Кърджали	1590	1590	1590			
Кюстендил	11260	10260				
Ловеч	154485	144530	112985			
Монтана	420250	415020	414990	122550	49550	414350
Пазарджик	34680	34680	12600	5840	3840	7740
Перник	76130	75070	63782	57582	57582	25722
Плевен	744813	739113	693513	693513	693513	229500
Пловдив	260710	260660	132500	114800	114800	122646
Разград	246216	244216	243216			193036
Русе	470217	464700	464700	230855	230855	271006
Силистра	357182	357182	357182	357182	357182	357182
Сливен	169700	168800	137500	120300	107400	138000
Смолян						
София-град	32466	26629	5880	5880	5880	
София	55902	53702				
Стара Загора	481608	474408	431138	34585	34585	78185
Търговище	256500	233000	256500			
Хасково	363350	334830	287200	120400	58400	97900
Шумен	365928	365928	363228	275079	145437	356504
Ямбол	368910	368710	200500	200500	200500	
ОБЩО	7833349	7711240	6059405	3230674	2757590	4153477

култура: Царевича - зърно

Област	Пред-сеитбена подготовка /дка/	Засети площи /дка/	Наторени площи			Площи третирани с хербициди /дка/
			N	P	K	
1	2	3	4	5	6	7
Благоевград	1460	1460				
Бургас	15179	13739	5740	700	700	2050
Варна	131351	130395	107495	64167		71390
Велико Търново	303131	303131	285896	115942	115942	123242
Видин	103720	103720	77210	58250	58250	96180
Враца	351039	349489	249039	187142	187142	133000
Габрово	19400	15563	0	0	0	0
Добрич	919065	900965	502065	72000	72000	759265
Кърджали	590	270	270			
Кюстендил	2925	1425	280	280	280	350
Ловеч	100935	84720	80795			8970
Монтана	244650	237352	508982	17780	7780	228972
Пазарджик	6480	6480	1580	1580	1580	1580
Перник	7456	6260	3070			
Плевен	717494	716594	688524	688524	688524	241900
Пловдив	64720	51110	19650	15350	15350	28310
Разград	143280	139580	137430			112050
Русе	255060	225360	249812	136277	135927	97162
Силистра	271000	271000	271000	271000	271000	271000
Сливен	33700	32700	24200	21300	19800	23800
Смолян	270	270				
София-град	7724	5320				
София	7505	5275				
Стара Загора	38441	29456	26486	343	343	1975
Търговище	81770	75400	80970			
Хасково	15150	13500	12400	5900	3700	700
Шумен	310534	146734	143134	44007	18507	136575
Ямбол	2350	2350	2040	2040	2040	
ОБЩО	4156379	3869618	3478068	1702582	1598865	2338471